

DGG-001-034401

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Geography : Paper - 16

(Economic Geography - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 034401

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૪

(૧) આર્થિક પ્રવૃત્તિના વિકાસપર અસર કરતાં પ્રાકૃતિક પરિબલોની વિગતે ચર્ચા કરો.

(૨) વસ્તીગીચતા એટલે શું ? વસ્તીગીચતા પર અસરકરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

(૩) કુદરતી પ્રદેશ એટલે શું ? કુદરતી પ્રદેશોનું વર્ગીકરણ ટૂંકમાં સમજાવો.

૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૦

(૧) મોસમી જંગલો પ્રકારના કુદરતી પ્રદેશ વિશે ટૂંકમાં નોંધ લખો.

(૨) ભૌગોલિક પર્યાવરણ અને માનવ જીવન.

૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૦

(૧) મૂડીની વ્યાખ્યા આપી, તેના પ્રકારો ટૂંકમાં સમજાવો.

(૨) શંકુદ્રુમ જંગલ પ્રકારના કુદરતી પ્રદેશ વિશે ટૂંકમાં અહેવાલ આપો.

- ૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર ૫૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૦
- (૧) જમીન ઉત્પાદનનાં પરિબળ તરીકે
- (૨) માનવ એક ઉત્પાદક તરીકે
- (૩) દુનિયાના અતિ વસ્તીના પ્રદેશો
- (૪) ઓસ્ટ્રેલિયા ભૂમિખંડનો સામાન્ય પરિચય.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર ૫૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૦
- (૧) મૂડી ઉત્પાદનના પરિબળ તરીકે
- (૨) દુનિયાના અલ્પ વસ્તીના પ્રદેશો
- (૩) યુ.એસ.એ.દેશનો સામાન્ય પરિચય
- (૪) માનવ એક ઉપભોક્તા તરીકે.
- ૪ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર એક કે બે વાક્યમાં આપો. ૬
- (૧) ભૂપૃષ્ઠ અને આબોહવા કયા પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓ પર સૌથી વધુ અસર કરે છે?
- (૨) કયો ભૌગોલિક પ્રદેશ વધુ વસ્તીગીચતા ધરાવે છે ?
- (૩) દુનિયામાં કેટલા ટકા વિસ્તારમાં મેદાન પ્રદેશો આવેલા છે ?
- (૪) ઓસ્ટ્રેલિયા ભૂમિખંડની શોધ કોણે કરી છે ?
- (૫) જાપાન દેશ કયા પ્રકારનું સ્થાન ધરાવે છે ?
- (૬) દુનિયાનાં કયા દેશોનો વિકસતી આર્થિક પરિસ્થિતિમાં સમાવેશ થાય છે ?
- ૫ નીચે આપેલા બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ દસના સાચા વિકલ્પ ૧૦
- ઉત્તરવહીમાં લખો.
- (૧) દુનિયામાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતો દેશ કયો છે ?
- (A) ભારત (B) ચીન
- (C) યુ.એસ.એ. (D) દ. આફ્રિકા

- (૨) નીચેનામાંથી આર્થિક પ્રવૃત્તિ પર અસર કરતાં પરિબલો કયાં છે ?
- (A) સ્થાન (B) આબોહવા
(C) ભૂપૃષ્ઠ (D) આ બધા જ
- (૩) દુનિયામાં સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવતો ભૂમિખંડ કયો છે ?
- (A) ઓસ્ટ્રેલિયા (B) આફ્રિકા
(C) એશિયા (D) ઉત્તર અમેરિકા
- (૪) નીચેના માંથી કયા મૂડીના પ્રકારો છે ?
- (A) સ્થાયી મૂડી (B) કાર્યશીલ મૂડી
(C) વિદેશીમૂડી (D) આ બધા જ
- (૫) દુનિયામાં કયુ ભૂમિ સ્વરૂપ સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવે છે ?
- (A) મેદાન પ્રદેશ (B) પહાડી પ્રદેશ
(C) ઉચ્ચ પ્રદેશ (D) એક પણ નહિ
- (૬) નીચેનામાંથી કયો કુદરતી પ્રદેશ છે ?
- (A) પમ્પાસના મેદાનો (B) પેરિઝનો પ્રદેશ
(C) સ્ટેપનો પ્રદેશ (D) આ બધા જ
- (૭) માનવ મજૂર પર નીચેનામાંથી કયુ પરિબલ વધુ અસર કરે છે ?
- (A) આબોહવા (B) મકાન
(C) કપડાં (D) પર્વત
- (૮) કયા પ્રકારના ભૌગોલિક પ્રદેશોમાં આર્થિક પ્રવૃત્તિઓનો વિકાસ વધુ થાય છે ?
- (A) ઉચ્ચ પ્રદેશ (B) પહાડી પ્રદેશ
(C) જંગલ પ્રદેશ (D) મેદાન પ્રદેશ

(૯) નીચેનામાંથી કયા દેશનો વિકસિત દેશમાં સમાવેશ થાય છે ?

(A) ભારત (B) યુ.એસ.એ.

(C) બાંગ્લાદેશ (D) શ્રીલંકા

(૧૦) નીચેનામાંથી કયાં પરિબળો ઉત્પાદન પર અસર કરે છે ?

(A) માનવ (B) જમીન

(C) આબોહવા (D) આ બધા જ

(૧૧) શંકુદ્રુમ જંગલો કયા દેશમાં વધુ આવેલાં છે ?

(A) નોર્વે (B) કેન્યા

(C) બ્રાઝિલ (D) જાવા

(૧૨) પૃથ્વીના ગોળામાં યુ.એસ.એ.દેશનું સ્થાન નીચેના માંથી કયા વિભાગમાં આવેલું છે ?

(A) ઉત્તર-પૂર્વ (B) દક્ષિણ-પૂર્વ

(C) દક્ષિણ-પશ્ચિમ (D) ઉત્તર-પશ્ચિમ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory.

(2) Draw neat diagram wherever necessary.

1. Give answer any one of the following questions in 14
1000 words.

1. Discuss in detail the physical factors which affect the development of economic activities.

2. What is density of population? Discuss the factors affecting the density of population.

3. What is natural region? Explain in brief classify the natural region.

2. (A) Give answer any one of the following questions in 10
500 words.
- (1) Write note in briefly on the monsoon forests type
of natural region.
  - (2) Geographical environment and human life.
- (B) Give answer any one of the following questions in 10
500 words.
- (1) Give definition of capital and explain in briefly the
types of capital.
  - (2) Give a brief account on the coniferous forest type of
natural region.
3. (A) Give answer any two of the following questions in 10
50 words.
- (1) Land as a factor of production
  - (2) Man as a producer
  - (3) World densely populated regions.
  - (4) General introduction of australian continent.
- (B) Give answer any two of the following questions in 10
50 words.
- (1) Capital as a factor of production.
  - (2) Sparsely (Low) populated regions of the world.
  - (3) General introduction of U.S.A. country.
  - (4) Man as a consumer.

4. Give answer of the following questions in one or two sentences. 6

- (1) How the relief and climate are maximum affect on which types of activities?
- (2) Which of the geographical region has hold highest density of population?
- (3) How many percentage area of plains are their in the world?
- (4) Who invented the continent of Australia?
- (5) Which type of location is held by Japan?
- (6) Which of the countries included in developing economic condition in the world?

5. Attempt any ten MCQ in your answer sheet out of the following : 10

- (1) Which country holds highest population in the world?
(A) India (B) China
(C) U.S.A. (D) South Africa
- (2) Which of the following factors affecting the economic activities?
(A) Location (B) Climate
(C) Relief (D) All of them
- (3) Which continent has held less polulation in the world?
(A) Australia (B) Africa
(C) Asia (D) North America

- (4) What are the types of a capital in the following?
(A) Fixed Capital   (B) Mobile Capital
(C) Foreign Capital   (D) All of them
- (5) Which land form does hold the lowest population in the world?
(A) Plain region   (B) Mountain region
(C) Plateau   (D) None of these
- (6) Which of the following is the natural region?
(A) Plain of Pampas   (B) Prairies region
(C) Steppes region   (D) All of them
- (7) Which of the following factor more affected on human labour?
(A) Climate   (B) Building
(C) Cloth   (D) Mount
- (8) Which type of the geographical region has more development of economic activities?
(A) Plateau   (B) Mountainous area
(C) Forest area   (D) Plain area
- (9) Which of the following country is included as a developed country?
(A) India   (B) U.S.A.
(C) Bangladesh   (D) Sri Lanka
- (10) Which of the following factor affects on the manufacturing?
(A) Human   (B) Soil
(C) Climate   (D) All of them

(11) In which country the coniferous forest are more lies?

(A) Norway

(B) Kenya

(C) Brazil

(D) Jawa

(12) Which part of the globe, U.S.A. Country stands in the following?

(A) North-East

(B) South-East

(C) South-West

(D) North-West

